

Muligheder med ny statistik på socialområdet

Der er rigtig mange problemstillinger, som kan belyses gennem en national statistik om udgifter fordelt på CPR-numre, som det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at afdække. For det første er det muligt at opgøre udgifter til borgere på tværs af de omfattede indsatser og følge udgiftsudviklingen fx for borgere, som modtager forebyggende indsatser. Sidstnævnte kan anvendes til at gøre forebyggende indsatser mere målbare, og fx gøre det lettere at prioritere. Med statistikken bliver det tydeligt belyst, hvad omkostningerne er til forebyggende indsatser, og samtidigt om modtagerne får behov for udgiftstunge indsatser efterfølgende – på både kort og langt sigt. Disse oplysninger vil desuden være et vigtigt element til at opstille og kvalificere eventuelle cases til sociale investeringer i kommunen.

Yderligere vil statistikken kunne være med til at belyse helt generelle tendenser vedr. indsatser efter serviceloven, herunder:

- Er indsatserne generelt blevet dyrere?
- Er variationen i udgiftsniveauet blevet større?
- Er det en bestemt målgruppe af borgere, der er særligt udgiftstunge i nogle kommuner, og på tværs af kommunerne?

Foruden dette vil det være muligt at tilføje oplysninger fra andre registre, herunder fx oplysninger om diagnoser, målgrupper, uddannelses- og beskæftigelsesniveau, mv., og dermed eksempelvis kunne opgøre udgiftsniveauet for modtagere af en § 118 indsats om hjælp til nærtstående fordelt på uddannelsesniveau.

Social- og Ældreministeriet (SM) har med stor interesse noteret sig de mange kommunalt drevne initiativer, hvor data indsamles til sammenligning af udgiftsdata på socialområdet på tværs af deltagende kommuner. Det er gode og spændende tiltag, som bidrager med viden og viser dagsordenens aktualitet. SM ønsker at understøtte udviklingen af sammenlignelige udgiftsoplysninger ved at etablere en statistik, der er baseret på sammenlignelige udgiftsdata på individniveau for en række indsatser på socialområdet.

Ved at deltage i den frivillige indberetning til Statistikken for Individhenførbare Udgifter (SIU) vil I som kommune få interessant ledelsesinformation, der på deskriptiv vis præsenterer udgiftsdata på tværs af de deltagende kommuner. Dette betyder, at variationen i udgifter til bestemte indsatser på socialområdet tydeliggøres for jeres kommune og kan sammenlignes med andre kommuner. Et eksempel på dette ses i nedenstående tabel:

Tabel 1

Gennemsnitlige individuelle enhedsudgifter og enhedsudgifter på kommuneniveau for længerevarende ophold (§ 108), efter kommune og samlet

Kommune	Individuelle enhedsudgifter 2019				2019			2018	
	Gennemsnit	25. percentil	Median	75. percentil	Gennemsnitlige helårsperson	Antal unikke personer	Enhedsudgift	Antal unikke personer	Enhedsudgift
Kommune 1	915.401	688.025	787.670	1.093.175	1,00	25	915.440	22	993.654
Kommune 2	970.125	566.845	965.874	1.247.370	0,95	26	964.845	24	846.302
Kommune 3	979.633	620.984	777.085	949.115	0,83	44	946.035	40	987.447
Kommune 4	1.043.442	671.900	842.863	1.023.833	0,87	60	1.078.395	51	983.897
Kommune 5	1.046.152	623.676	730.980	1.399.410	0,88	53	1.094.228	48	1.007.760
Kommune 6	1.049.831	683.280	775.990	1.134.420	0,89	61	983.827	67	900.096
Kommune 7	1.068.733	858.158	887.239	1.195.080	0,92	76	1.054.302	80	973.715
Kommune 8	1.081.650	574.875	922.720	1.026.015	0,94	63	1.079.829	63	1.087.534
Kommune 9	1.105.840	-	967.606	-	1,00	14	1.105.840	15	731.837
Kommune 10	1.121.252	807.026	931.663	1.331.520	0,93	52	1.138.711	56	1.057.733
Kommune 11	1.127.829	771.975	907.233	1.176.166	0,90	63	1.146.820	65	1.083.862
Kommune 12	1.130.028	767.960	914.325	1.169.202	0,96	83	1.120.210	-	-
Kommune 13	1.152.491	713.210	933.424	1.248.726	0,88	53	1.108.836	63	986.665
Kommune 14	1.231.196	728.746	939.075	1.332.357	0,91	57	1.182.106	54	1.124.001
Kommune 15	1.265.547	731.825	897.170	1.416.200	0,91	23	1.307.336	20	1.324.436
Kommune 16	1.410.672	912.865	1.139.165	2.080.555	0,82	35	1.396.004	33	1.347.869
Samlet	1.105.388	707.526	890.865	1.220.713	0,91	788	1.097.277	701	1.029.386

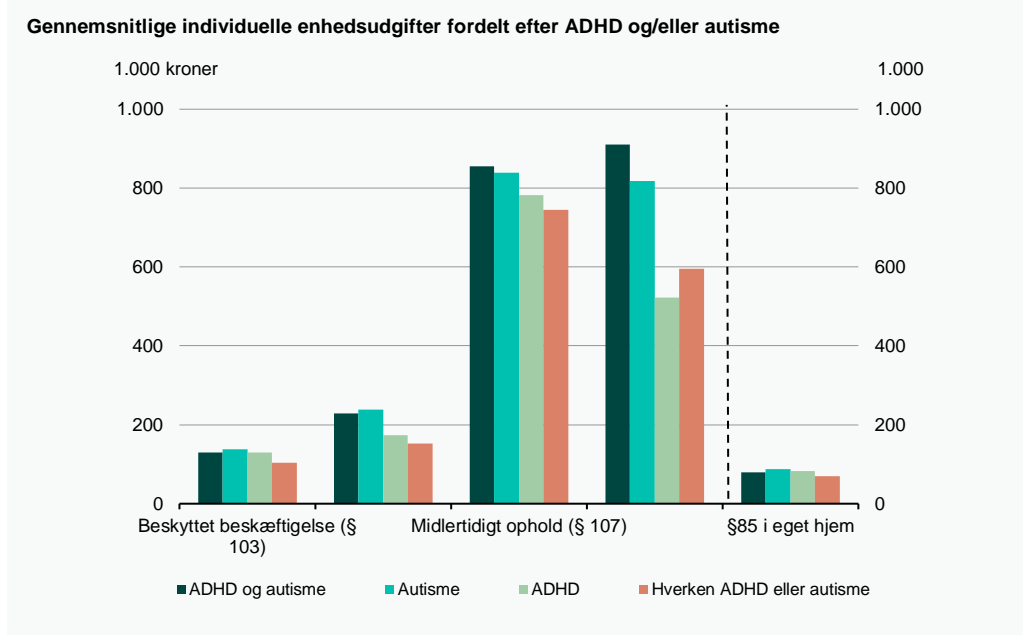
Anm.: Baseret på 788 personer i 2019. Kommunerne er i denne tabel anonymiseret. Kommune 9's kvartiler er diskretioneret, da der som udgangspunkt diskretioneres i rækker med under seks personer i mindst én af cellerne. Desuden er kvartiler samt rækker i opgørelser vedrørende forsørgelsesydelse, psykiatrikontakt og diagnoser diskretioneret ved mindre end 20 personer. Kommune 12's indberetning for § 108 i 2018 udgik og er derfor ikke med i opgørelsen for 2018. Individuelle enhedsudgifter angiver udgiften for en person, hvis personen modtager indsatsen i løbet af et helt år. Af tabellen fremgår kommunernes gennemsnitlige individuelle enhedsudgift, median og kvartiler for 2019. Gennemsnitlig helårsperson angiver gennemsnitlig andel af året som kommunens personer har modtaget indsatsen. Enhedsudgifter er hver kommunes samlede sum af årsudgifter delt med antal helårspersoner sammenlagt for hhv. 2018 og 2019.

Kilde: Egne beregninger på kommunale data i forbindelse med Koblingsprojektet.

Desuden tilbyder statistikken en lang række analysemuligheder, som ikke eksisterer i dag, da udgifter til socialområdet hidtil kun indsamles nationalt på et aggregeret niveau uden data om modtagerne af indsatserne. Nye analysemuligheder kunne fx være at sammenligne udgiftsniveauet inden for samme indsats efter serviceloven til bestemte aldersgrupper, målgrupper, diagnosegrupper, uddannelses- og beskæftigelsesindikatorer mv., som eksemplificeret nedenfor.

Figur 1: Eksempel på analyse fra Koblingsprojektet

Anm.: Baseret på 12.627 personer fra 16 kommuner. Kategorien "Hverken ADHD eller autisme" betyder ikke nødvendigvis, at personen ikke har en diagnose, det betyder blot, at personen ikke har en af disse to diagnoser. Viser gennemsnitlige individuelle enhedsudgifter på tværs af alle kommuner, fordelt efter om personen har fået diagnosticeret ADHD og/eller autisme i perioden 1995-2018. Den individuelle enhedsudgift angiver udgiften for en person, hvis personen modtager indsatsen i løbet af et helt år.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger på kommunale data i forbindelse med Koblingsprojektet.

Hvilke specifikke fokusområder analyserne skal belyse på baggrund af indberetning til Statistikken for Individuenførbare Udgifter (SIU), vil I som kommune kunne være med til at påvirke, alt efter hvad I efterspørger af viden. Desuden vil I med deltagelse i informationsmødet og indberetning til den frivillige statistik kunne være med til at kvalificere de fælles retningslinjer for registrering og indberetning til statistikken.

Indhold i Statistikken for Individuenførbare Udgifter (SIU)

Indholdet i SIU'en er afgrænset til indsats, hvor kommunerne allerede i overvejende grad registrerer udgifter på CPR-niveau i økonomisystemerne, jf. SM's afdækning af muligheden for at etablere en ny statistik. SIU'en vil således indeholde 17 indsats på det specialiserede voksenområde og 13¹ indsats på området for udsatte børn og unge. Dette giver i alt 29 indsats, som angivet i hhv. tabel 2.

¹ Der indgår flere paragraffer efter serviceloven per indsats. "Indsats" er opgjort efter inddelingen i konto-planen. Se tabel 2.

Tabel 2: Oversigt over indsatser indeholdt i SIU

Indsats efter serviceloven på voksenområdet

§ 42 tabt arbejdsfortjeneste ved pasning af barn
§ 85 i botilbudslignende tilbud jf. lov om socialtilsyn § 4, stk. 1, nr. 3
§ 95 kontant tilskud til hjælp
§ 96 borgerstyret personlig assistance, BPA
§ 97 (ledsagelse)
§ 98 (kontaktperson til døvblinde)
§ 100 (dækning af nødvendige mérudgifter)
§ 103 (beskyttet beskæftigelse)
§ 104 (aktivitets- og samværstilbud)
§ 107 (midlertidigt botilbud)
§ 108 (længerevarende botilbud)
§ 109 (kvindekrisecenter)
§ 110 (herberg)
§ 113 (hjælp til køb af forbrugsgoder)
§ 114 (støtte til køb af bil)
§ 116 (indretning af bolig)
§ 118 (pasning af nærtstående)

Indsatser efter serviceloven på børneområdet

Ophold på anbringelsessted*
Hjemmetræning (§ 32a)
Dækning af merudgift ifm. forsørgelse (§ 41)
Ledsagelse af børn mellem 12-18 år (§ 45)
Økonomisk støtte til forældre (§ 52 a)
Praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet (§ 52 stk. 3 nr. 2 og § 83 i medfør af § 44)
Døgnophold for barn og forældre/familie (§ 52 stk. 3 nr. 4)
Aflastningsordning (§ 52 stk. 3 nr. 5 og § 84 jf. § 44)
Kontaktperson for barnet eller den unge (§ 52 stk. 3 nr. 6**, § 76 stk. 2, stk. 3 nr. 2, stk. 5, stk. 6, § 54 a)
Formidling af praktikophold (§ 52 stk. 3 nr. 8)
Rådgivning, behandling, praktisk og pædagogisk støtte (§ 52 stk. 3 nr. 9, § 76 stk. 3 nr. 4, § 86 i medfør af § 44)
Støtteperson til forældremyndighedens indehaver ifm. anbringelse (§ 54)
Advokatbistand (§ 72)

Anm.: *Med ophold på anbringelsessted menes: Anbringelse med samtykke (§ 52, stk. 3 nr. 7), Anbringelse uden samtykke (§ 58), Efterværn (§76 stk. 3 nr. 1 og 3 og stk. 8) og Opretholdt døgnophold i plejefamilie (§ 76a).

**§ 52, stk. 3, nr. 6 er i kontoplanen placeret delvist funktion 5.28.21 gruppering 007 og 008, hvor gruppering 007 vedrører den del af bestemmelsen efter § 52 stk. 3, nr. 6, der vedrører fast kontaktperson for barnet eller den unge, og gruppering 008 vedrører den del af bestemmelsen efter § 52 stk. 3, nr. 6, der vedrører fast kontaktperson for hele familien. Til brug i denne statistik vil der udelukkende indhentes oplysninger på 5.28.21 gruppering 007, der bl.a. omhandler fast kontaktperson for barnet og den unge. Antal modtagere er afgrænset ligeledes.

SIU'en indeholder ligesom den eksisterende statistik om kommunernes budget- og regnskaber oplysninger om kontostreng og udgift. I SIU'en skal udgifterne opdeles på CPR-nummer og suppleres med oplysninger om betalingsperiode, jf. tabel 4. Disse oplysninger er bl. a. nødvendige for at kunne beregne og sammenligne udgifter for borgere, som ikke modtager en given indsats hele året.

Tabel 3: Indberetningskrav pr. indberetningspligtig indsats

Variabelliste for ny statistik

Oplysninger, der skal indberettes pr. indsats:

- 1) CPR-nummer
- 2) Kontostreng i autoriserede kontoplan (bruges til at identificere indsatsstype, egenbetaling og ejerforhold)
- 3) Udgift
- 4) Startdato for perioden, som udgiften dækker
- 5) Slutdato for perioden, som udgiften dækker